خراسان رضوی

صفحه آخر

سه شنبه
۲۷ آذر ۱۳۹۷
۱۰ ربیع الثانی ۱۴۴۰
۸ صفحه/شماره ۴۰۱۹

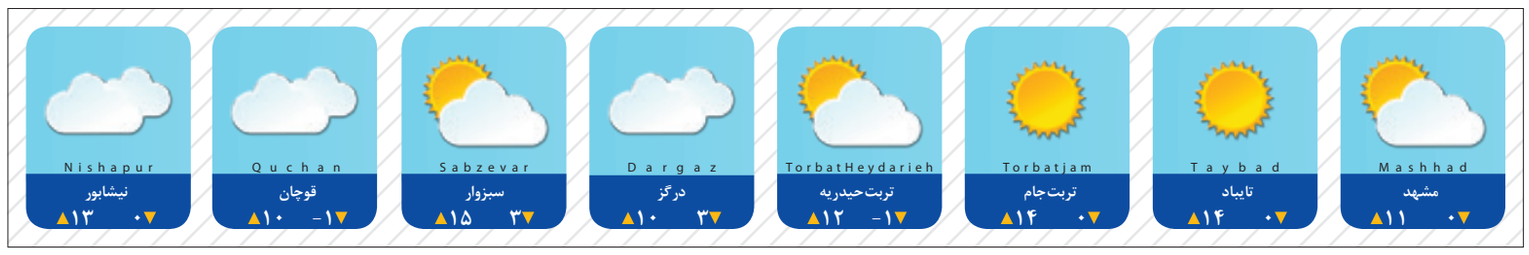

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر مسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

پیامبر اکرم (ص)

شش چیز را برای من ضمانت کنید تا من بهشت را برای شما ضمانت کنم، راستی در گفتار، وفای به عهد، برگرداندن امانت، پاکدامنی، چشم بستن از گناه و نگه داشتن دست (از غیر حلال).

کنز الفؤاد ج ۲، ص ۱۱ - بحار الانوار (ط-بیروت) ج ۷۴، ص ۱۷۰

مناجات

خواجه عبدا... انصاری

الهی! نسیمی از باغ دوستی دمید دل را فدا کردیم
بویی از حزینه دوستی یافتیم به پادشاهی سر عالم ندا کردیم
برقی از مشرق حقیقت تافت آب گل کم انگاشتیم.
الهی! هر شادی که بی تو است اندوه است هر منزلی که نه در راه تو است زندان است
هر دل که نه در طلب تو است ویران است. یک نفس با تو بد و گیتی ارزان است
یک دیدار از تو به هزار جان رایگان است.
تا دلم فتنه بر جمال تو شد
بنده حُسن ذوالجلال تو شد

با شاعران

چون می روی بی من مرو

خراسان به روایت خراسان

۲۷ آذر ۱۳۴۲

از این به بعد نان را کیلویی ۵/۶ ریال بخرید

۵۵ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت: گزارش خبرنگار ما حاکیست که کمیسیون تقلیل نرخ نان تشکیل گردید و در آن پیرامون نرخ نان گفتگو به عمل آمد و پس از بحث و تبادل نظر نرخ نان از کیلویی ۷ ریال به کیلویی ۵/۶ ریال تنزل داده شد.

خبرنگار ما اضافه می کند، نرخ نان که قبلا از طرف این کمیسیون کیلویی تعیین شده بود، نانواها ۵/۷ ریال می فروختند و حالا معلوم نیست با نرخ جدید چه خواهند کرد و در هر صورت چنانچه خبازی نان را از نرخ مقرره بیشتر بفروشد، با اطلاع به دادگاه گرانفروشان تحت پیگرد قرار گرفته و جریمه و مجازات خواهند شد.

این کمیسیون اعلام کرد که نرخ اعلام شده تا اطلاع ثانوی تغییر نخواهد کرد.

رادیو مشهد صد کیلوواتی می‌شود

به قرار اطلاع در برنامه سوم برای خرید سه دستگاه یکصد کیلوواتی فرستنده رادیویی، بودجه در نظر گرفته شده است.

این سه دستگاه یکی برای مشهد، یکی برای تبریز و دیگری برای شیراز خواهد بود.

با نصب دستگاه فرستنده یکصد کیلوواتی در مشهد، وضع انتشارات و رادیو خراسان به صورت بهتری درخواهد آمد و هم اکنون آگهی مزایده آن نیز منتشر شده است.

نمای تاریخی

مشهد - خیابان خسروی کنونی در سال ۱۳۵۲ و خط واحد ۱: فلکه حضرت - فلکه ملک آباد - منبع: دانشنامه مشهد

بریده کتاب

*نمی توانستم راهی پیدا کنم که موجود ویژه ای در جهان باشم، ولی می توانستم راهی متعالی برای پنهان شدن پیدا کنم و برای همین نقاب های مختلف را امتحان کردم: خجالتی، دوست داشتنی، متفکر، خوش بین، شاداب، شکننده - این ها نقاب های ساده ای بودند که تنها بر یک ویژگی دلالت داشتند. باقی اوقات نقاب های پیچیده تری به صورت می زدم، محزون و شاداب، آسیب پذیر و لی شاد، مغرور اما افسرده. این ها را به این خاطر که توان زیادی از م می بردند در نهایت رها کردم. از من بشنو: نقاب های پیچیده زنده زنده تورا می خورند.

*چیزی که نمی فهمیدم این بود که مردم تفکر نمی کنند، تکرار می کنن. تحلیل نمی کنن، نشخوار می کنن. هضم نمی کنن، کپی می کنن. اون وقت ها یه ذره می فهمیدم که بر خلاف حرف بقیه، انتخاب بین امکاناتِ در دسترس فرق داره با این که خودت برای خودت تفکر کنی. تنها راه درست فکر کردن برای خودت اینه که امکانات جدید خلق کنی، امکان هایی که وجود خارجی ندارن.

کتاب جزء از کل - نویسنده: استیو تولتز - ترجمه: پیمان خاکسار

راه بلد

این هفته به ۲ مکان تاریخی اما زیبا و باشکوه در شهرستان گناباد سری زدیم

میراث الهه و خواب آشفته کویر

گاهی لذت زندگی کنکاش و کاویدن در قلب تاریخ است، به امید آن که شاید قصه‌ای از قلم روایتگران افتاده باشد یا حرف تازه‌ای از بین خبرهایی که سوخته بیرون بیاید. سفر به مناطق تاریخی هم این چنین حسی را دارد. منتظریم تا یک تجربه تازه، از میان عتیقه‌ها نصیب مان شود. در جای جای خطه خراسان می توان انعکاسی از هویت تاریخی غنی ایرانیان را دید. هر کنجی سرک بکشید، میراثی از سلسله و نسلی باقی مانده است.

نمونه اش همین شهرستان گناباد است که در آن انبوهی از آثار تاریخی به چشم می خورد. این هفته می خواهیم شما را به تماشای دو قلعه زیبا در این شهرستان دعوت کنیم که شکوه و هویت تاریخی شان شما را شگفت زده خواهد کرد:

میراث اسرارآمیز الهه آب

قلعه دختر شوراب، محلی برای عبادت بوده است و از آن جایی که نام دختر برای آن انتخاب شده و این مسئله معمول نبوده است، خیلی ها کنجکاو سابقه آن هستند. این قلعه از ابنیه دوران ساسانیان، اسماعیلیان و سلجوقیان بوده است اما میان این سلسله‌ها اسماعیلیان به ساختن اماکن اسرارآمیز شهرت داشته‌اند.

این قلعه تاریخی، حدود ۱۵ کیلومتری شهر گناباد در روستایی به نام شوراب و آن سوی شهر «بیدخت» بر فراز کوهی بلند قرار گرفته است. برای رفتن به این مکان باید از جاده اصلی وارد روستا شوید و خودتان را به حوالی قنات تقریبا خشک روستا برسانید. از این جا به بعد را هم باید با پای پیاده طی کنید. فضای قلعه از همان محدوده قابل رویت است.

دیوارهای سنگی بلند با آجرهای سفالی، سراسر قلعه را فرا گرفته‌اند. البته خیلی از آن‌ها شکسته یا از میان رفته‌اند اما می شود از ته‌مانده آن شکوه این اثر تاریخی را دریافت. برج‌ها و باروهای آن روایتگر بخشی از تاریخ کهن این سرزمین است. این اثر در تاریخ ۱۹ اسفند ۱۳۸۰ با شماره ثبت ۴۸۱۱ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

اما نکته جالب دیگر آن که، دختری که قلعه به نام اوست؛ همان ناهید الهه آب و برکت و زیبایی است که مورد پرستش ایرانیان قدیم بوده است. وجود ده «بیدخت» و نام آن ده وجه تسمیه قلعه دختر را به روشنی توجیه می کند. بیدخت و مخفف آن، «بدخت» یعنی بغ دخت و به‌طور بهتر، دختری که بغ است و خداست. بدخت مترادف کلمه ناهید و گاهی با آن همراه یک کلمه مرکب «بدخت آناهید» است. اما بومی های این منطقه برای آن قصه‌های زیادی ساخته‌اند. بر اساس اظهارات آن‌ها، وجود قبر شاهزاده خانمی در این قلعه، باعث عنوان گرفتن آن به این نام شده است.

برشی از تاریخ در قلب کویر

اما بنای باشکوه دیگری که در این شهرستان وجود دارد و سابقه تاریخی آن قابل تامل است، قلعه عمرانی و روستایی به همین نام است که در طول سالیان از گزند باد و باران در امان مانده است و با آن شکوه تاریخی مخصوص خود در قلب کویر می درخشد و خواب آرام آن را زیر گام های گردشگرانی که به تماشای این قلعه می آیند؛ آشفته می کند.

اگر آدرسش را بپرسید، برایتان خواهیم گفت که این قلعه در ۲۱ کیلومتری جاده گناباد-تربت حیدریه جا خوش کرده است. اثری تاریخی که ۲۷ اسفند ۱۳۸۷ به فهرست آثار ملی ایران افزوده شد.

قلعه عمرانی در واقع در جبهه شمال و شمال غربی شهر گناباد و در مجاورت پاسگاه انتظامی شهید سالاری قرار گرفته است و یک مجموعه بزرگ معماری محصور در برج و بارو به شمار می آید.

فاصله آن تا جاده حدود یک کیلومتر است و در قدیم الایام که مسافرت ها با پای پیاده یا با چهارپایان صورت می گرفته، منزل اول از گناباد به طرف مشهد بوده است. یکی از ویژگی های گذشته این روستا و رباط آن داشتن زمین های حاصلخیز برای کشت گندم بوده است. البته این مجموعه در دهه ۵۰ به دلیل خشکسالی های پیاپی متروک شده و ساکنان آن به روستایی در مجاورت آن کوچ کرده‌اند که عزیزآباد نام دارد.

این روستا تا حدود ۳۰ سال پیش مسکونی و آباد بوده و هم اکنون بافت قدیمی و تاریخی خود را کاملا حفظ کرده و بادگیرها و تاسیسات دفاعی آن هنوز پابرجاست. در بافت تاریخی این محدوده، علاوه بر معابر قدیمی و بقایای معماری سنتی؛ یک مسجد، حمام، رباط و دو آب انبار بزرگ نیز مشاهده می کنید که متعلق به دوران صفویه و قاجاریه هستند.

جالب است بدانید، روستای عمرانی به عنوان الگویی از یک آبادی کویری ظرفیت های مطالعاتی زیادی دارد. آن چه در این روستا قابل توجه است عناصر و فضایی است که ساکنان برای سازگاری خود با اقلیم گرم و کویری آن ایجاد کرده‌اند.

نکته دیگر آن که، بخش هایی از کاروانسرای این مجموعه و نیز یکی از آب‌انبارهای آن در اواخر سال ۸۷ استحکام‌بخشی شده‌اند. همچنین تزئینات خشتی و گلی زیادی در معماری این مجموعه به کار رفته است که در اثر فرسایش باد و آب در حال تخریب اند.

چی ببریم؟

حتما کفش و لباس کوهنوردی و غذا و آب کافی همراه داشته باشید. برداشتن عصا و طناب هم برای احتیاط توصیه می‌شود.

حکایت

از حکیمی پرسیدند: سخاوت بهتر از شجاعت است یا شجاعت بهتر از سخاوت. حکیم در پاسخ گفت: آن کس که سخاوتمند است هیچ نیازی به شجاعت او نیست.

نماند حاتم طایی ولیک تا به ابد / بماند نام بلندش به نیکویی مشهور
ز کات مال به در کن که فضله رز را (۱) / چو باغبان بزند بیشتر دهد انگور
نبشته است بر گور بهرام گور (۲) / که دست کرم به ز بازوی زور

۱_ فضله رز: زیادی شاخه های درخت مو
۲_ نبشته: نوشته

حکایت های گلستان سعدی به قلم روان - محمد محمدی اشتهاردی

مشهد # Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

لاله اسکندری بازیگر خراسانی که این شب‌ها سریال «بی‌قرار» با بازی او از تلویزیون پخش می‌شود، عکسی از خودش را در کنار علی پروین یکی از برجسته ترین پیش کسوتان فوتبال کشورمان در صفحه اینستاگرامش به اشتراک گذاشت.

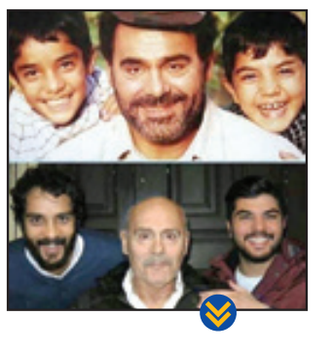

عکسی جالب از ساعد و سینا سهیلی (فرزندان سعید سهیلی کارگردان خراسانی)، بازیگران جوان سینما در کنار جمشید هاشم پور در گذر زمان. عکس اول در سال ۱۳۷۸ به ثبت رسیده و دیگری در پشت صحنه فیلم «سهراب» گرفته شده است.

امیرحسین صدیق، بازیگر تئاتر و تلویزیون با انتشار فیلمی نوستالژیک از برنامه کودکانه ای، یاد گذشته را زنده کرد و نوشت: سال های خیلی دورِ نوستالژیک. خانم مرضیه برومند، لیلی رشیدی و لیلا حاتمی در تلویزیون.

رضا رفیع روزنامه‌نگار و طنزپرداز، تصمیم گیری مبتنی به اظهار نظرهای غیر تخصصی درباره مشق شب دانش‌آموزان را نادرست خواند و رسیدن به این تصمیم را مشروط به تحقیق و بهره گیری از تجارب روز دنیا و کارشناسی آموزش و پرورش دانست. این هنرمند خراسانی در گفت‌وگو با خبرنگار پانا درباره سوژه‌شدن «مشق شب» در انواع مباحث روز اجتماعی می گوید: موضوع مشق شب و تکالیف مدرسه موضوعی علمی است که فقط متخصصان حوزه تعلیم و تربیت باید بر اساس تجارب موجود درباره آن به اظهار نظر بپردازند. مجری برنامه «قند پهلو» درباره تجربه شخصی خود از مشق شب می گوید: همه ما زمانی درگیر آن بودیم. می شود گفت صرفاً رونویسی است و اثر آموزشی چندانی ندارد. مثلا به خاطر دارم زمان عید نوروز مقادیر بالایی مشق به ما داده می شد و من سعی می کردم در دو روز اول تعطیلات همه را بنویسم تا این بار از دوشم برداشته شود و اصطلاحا راحت شوم. بنابراین فکر نمی کنم چندان مؤثر بوده باشد.

یادداشت

احمد محبی

شهردار منطقه ۱۲ مشهد و رئیس کمیته نجات توس

شوکت و مدنیت توس، زاده پیوند «علم و هنر»

جلال، شکوه و رونق شهر تاریخی توس در ادوار مختلف مرهون پیوند علم و هنر است، هرگاه تمدنی در بستر تاریخ جلوه گری کرد و فرهنگ و مدنیت را گامی به پیش راند، علما و دانشمندان آن دیار دست در دست هنرمندان نهاده بودند و سیاستمداران نیز در آن برهه از این پیوند مبارک حمایت کردند. در چنین شرایطی ظواهر تمدن و مدنیت نمود و بروز یافت و شهر تاریخی توس نیز به عنوان یک کهن شهر باستانی از این قاعده مستثنا نیست. دوران افول این شهر نیز زمانی آغاز شد که چراغ علم خاموش شد و بین اصحاب علم و هنر و سیاست فاصله افتاد، از همین رو برای رونق دوباره این شهر تاریخی باید این پیوند ها دوباره منعقد شود و البته پیش نشانه های این رویداد مبارک با تلاش های اخیر، قابل لمس است.

وقتی تاریخ تمدن ها و سر برآوردن شهرهای باستانی را مطالعه می کنیم معمولا چند نکته در آن مشترک است، در اعصار گذشته، تمدن های بزرگ، شکوفا و شهرهای پر رونق معمولا در کنار رودخانه های دایمی شکل می گرفت. شهر تاریخی توس نیز در کنار کشف رود بنا شده است، در واقع کشف رود خاستگاه اصلی شهر توس است و دیرزمانی مردمان این خطه در کرانه حاصلخیز این رود به کشاورزی و دامداری می پرداختند. وجود این منبع آب بی پایان یکی از اصلی ترین عوامل رونق اقتصادی در این شهر باستانی قلمداد می شود و باید برای احیای این رودخانه تدبیر و برنامه ریزی کرد. امیدواریم با کمک دیگر دستگاه ها و با مدیریت روان آب ها در آینده بتوانیم بخشی از این رودخانه را احیا کنیم و آبادانی را به این سرزمین باز گردانیم. نکته بعدی قابل توجه که در بیشتر کهن شهرهای تاریخی به صورت مشترک به چشم می خورد و از اهمیت فوق العاده ای برخوردار است، پیوند اهل علم و دانش با اصحاب هنر است. معماری و شهرسازی نماد بارز این پیوند و درهم تنیدگی است. هرگاه در طول تاریخ سیاستمداران و حکام در یک سرزمین بستری را فراهم کردند تا چراغ علم فروزان شود و گوهر هنر نیز در جوار این چراغ فروزان قرار گرفت، تلألؤ آن منجر به ساختن شهرهای پرفروغ شده است و مفاخر و مشاهیر از این بستر پر رونق و کارآمد سر برافراشته اند. آن گاه که علم و دانش شهرسازی با هنر و ذوق معماری در آمیخت شهرهای توسعه یافته و کارآمد به وجود آمد و ما تجلی این در آمیختگی را در بناهای بازمانده در شهر تاریخی توس مشاهده کردیم. نمونه های بارز آن نیز ارگ تاریخی توس یا همان کهن دژ و بقعه هارونیه است.

خوشبختانه نگاه جدید مدیریت شهری و دیگر دستگاه های متولی در خصوص توسعه و عمران شهر تاریخی توس همسوتر از همیشه است و شرایط برای یک تحول چشمگیر کاملا مهیاست. اکنون نیز کلان شهرهای ما برای بالندگی و افزایش بهره وری نیازمند ترسیم الگوی بومی و مبتنی بر توسعه علم و فناوری در شهرسازی است و استفاده از گوهر هنر و بهره گیری از هنرمندان برای تعمیم زیبایی و شکوه و جلال شهرها اجتناب ناپذیر است. در چنین بستر و شرایطی، شهرها به کارکردهای مفید و ذاتی خود نزدیک می شوند و نسل های مختلف فرصت بروز استعدادهایشان را می یابند و در این صورت بار دیگر ما شاهد پرورش مفاخر و مشاهیری می شویم که نسل های آینده به وجود آن ها بر خود می بالند و به نیکی از آنان یاد می کنند. اکنون شرایط برای تحقق این مهم فراهم شده است و همه باید در این بزنگاه تاریخی نقش خود را در قبال این میراث کهن ادراک و ایفا کنیم.

دیالوگ

خسرو شکیبایی: پسر تو چند سالته؟
پسر: پارسال ۱۶ سالم بود بچه بودم؛ دو روز بعد بابام مُرد، بازم ۱۶ سالم بود، اما دیگه بچه نبودم!

اتوبوس شب - کارگردان: کیومرث پوراحمد

صفحه آرایی

واحد صفحه‌آرایی روزنامه خراسان
سفارش می پذیرد

۰۵۱۳۷۰۰۹۳۹۰
layout@khorasannews.com